

ВИСШЕ ВОЕННОМОРСКО УЧИЛИЩЕ „Н. Й. ВАПЦАРОВ“
9002 Варна, ул. „В. Друмев“ 73, тел.052/632-015, факс 052/303-163

“FILII MARIS SUMUS”

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“

Автор на дисертационния труд: инж. Иглика Красиминова Иванова-Славова, докторант по научна специалност „Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)“ в катедра „КУТОЧВП“ при Корабостроителен факултет на ТУ - Варна

Тема на дисертационния труд: “ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕТО НА BALTIC DRY INDEX ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ОБЩОДОСТЪПНИ ОСРЕДНЕНИ ДАННИ”

Изготвил рецензията: проф. д-р инж. Юрий Иванов Дачев, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - Варна

1. Актуалност на разработения проблем

Дисертационният труд е акцентиран върху проблемите, свързани с изготвянето на прогнози и проучвания на корабоплавателния пазар. Тъй като търговското корабоплаване оперира в световен мащаб и се характеризира със сложна икономическата структура, задачата за извършване на прогнози за пазара е изключително трудна. В икономически план изготвянето на прогнози произтича от необходимостта да се вземат решения, които засягат бъдещето. Важното е не е дали прогнозата е правилна, а дали решението е правилно. Ако прогнозите могат да допринесат за по-добри решения, те носят добавена стойност.

Актуалността на дисертационният труд се състои в поставената цел да се оцени възможността за анализиране и прогнозиране на оперативното състояние на световния корабоплавателен пазар чрез балтийския индекс Baltic Dry Index (BDI) с използване на публично достъпни данни.

2. Познава ли докторантът състоянието на проблема и оценява ли творчески използваните литературни източници

Докторантът има образователно-квалификационна степен „Магистър“ по специалността „Експлоатация на пристанищата и флота“, получена в ТУ-Варна през 2006 г. и следдипломна квалификация „Корабен брокер“. Трудовата му кариера като агент по експедиция на товари и като корабен брокер му е

дала възможност да натрупа достатъчно знания и опит по разработваният проблем, както и да формулира прецизно целта и задачите на дисертационния труд.

Предоставеният ми за рецензия дисертационен труд в обем от 123 страници съдържа увод, четири глави и изводи към тях, претенции за научно-приложни и приложни приноси, приложения и използвана литература.

Използваната в дисертационния труд литература обхваща 62 източници. Тя включва учебници, научни публикации, регламентиращи документи и интернет източници, касаещи функционирането и проблемите на световната икономика и развитието на световното търговско корабоплаване. Тя е правилно и целесъобразно подбрана, кореспондира с темата и е подходяща за подпомагане изпълнението на целта и задачите на дисертационния труд. Литературата е оценена творчески, направен е добър и обстоен анализ в интерес на изследването по темата с коректни препратки към конкретните източници.

Уводът дава обобщена представа за дисертационния труд и включва обосновка на актуалността на темата и кратко описание на проблема, който следва да бъде решен.

В първа глава е направен литературен обзор на резултатите от научните изследвания в областта на морските пазари. Описана е цикличността и рисковете в корабоплаването, както и функциите на търсенето и предлагането. В края на главата са формулирани целта и задачите на дисертационния труд.

Във втора глава е разгледана теоретичната постановка на прогнозирането в икономиката. Подробно е описана структурата на балтийския индекс Baltic Dry Index (BDI), както и методите за прогнозиране на корабоплавателния пазар. В края на главата са направени важни изводи.

В трета глава е експериментиран статистически модел за прогнозиране равнището на балтийския индекс BDI. Предложена е методика за подбор на параметри. Извършена е симулация на прогнозни данни. Резултатите от провеждането на изследването са представени чрез подходяща визуализация.

В четвърта глава са извършени обобщение и анализ на получените резултати и изводи. Тук са представени и претенциите на докторанта за приноси.

3. Предложената методика дава ли отговор на поставените цел и задачи на дисертационния труд

Потвърждавам, че предложената и експериментирана от докторанта методика за анализиране и прогнозиране на оперативното състояние на световния корабоплавателен пазар чрез балтийския индекс Baltic Dry Index дава отговори на поставените цел и задачи.

4. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и с допълнителните изисквания по чл. 1а, ал. 2 от ППЗРАСРБ

Резултатите от дисертационния труд са представени от докторанта в две самостоятелни публикации в Известия на Съюза на учените във Варна и в един съавторски доклад в международна научна конференция в Одеса, Украйна.

Считам, че те са свързани с темата на дисертационния труд и отразяват съществена част от неговото съдържание.

Представените публикации са достатъчни за защита на образователната и научна степен „доктор“. Няма данни за цитирания.

Съгласно ППЗРАСРБ, за изпълнение на минималните национални изисквания за получаване на ОНС „Доктор“ по професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“ се изисква наличие на поне 30 точки по Група показатели Г. Към документите на дисертационния труд такава справка не е приложена, но проверката на представените публикации удовлетворява това изискване чрез критерий Г8 „Научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове“.

5. Приноси на дисертационния труд

Приемам, че постигнатите резултати в дисертационния труд са дело на докторанта. Считам, че претенциите на докторанта по приносната част на дисертационния труд са основателни и защитими. На базата на получените резултати се оформят следните научно-приложни и приложни приноси:

Научно-приложни приноси:

1. Потвърдена е възможността да се прогнозира и оценява Baltic Dry Index при използването на осреднени данни от публично достъпни източници с умерено ниво на точност.

2. Предложена е методика за подбор на данни за изготвяне на регресионен анализ с относително високи доверителни нива

Приложни приноси:

1. Установена е зависимост между цена на транспортна услуга и тонаж в корабоплаването.

2. Създаден е инструмент за прогнозиране и реакция при кризи в корабоплавателния пазар.

3. Разработена е технология, демонстрираща механизмите, влияещи върху корабоплавателните пазари, за прилагане при специализираното обучение на студенти и курсисти.

6. Прилагане на резултатите от дисертационния труд в практиката

Докторантът много добре е описал получените резултати от експерименталните изследвания на Baltic Dry Index и на механизмите, влияещи върху различните сектори на корабоплавателния пазар. Създадена е методика за прогнозиране и реакция при кризи на този пазар.

Получените резултати и предложената в дисертационния труд методика за прогнозиране на корабоплавателния пазар могат успешно да се ползват в обучението на студентите, специалност „Експлоатация на флота и пристанищата“, както и в практиката на корабните брокери.

7. Забележки и препоръки

Имам няколко забележки и препоръки към дисертационният труд и публикациите на докторанта, които не намаляват стойността и качествата им:

1. Няма публикации на докторанта с неговите научни ръководители. Със сигурност научните ръководители са участвали в някаква форма в написването на предложените от докторанта научни доклади.

2. Имах забележки по техническото оформление на дисертационният труд. Те бяха предадени на докторанта и на научните му ръководители и отстранени в коригирания вариант на дисертационния труд.

3. Необходима е редакция на някои от приносите на дисертационния труд за по-точното им и по-ясно представяне.

4. На базата на натрупаният опит като корабен брокер и като агент за спедиция на товари чрез морски транспорт, както и на базата на получените резултати от експерименталните изследвания в дисертационния труд, докторантът да продължи работата в тази област и да публикува резултатите си в индексирани международни научни форуми и в чуждестранни научни списания.

8. Автореферат

Разработеният автореферат на дисертационния труд е в обем от 53 страници. Той отговаря на изискванията и много добре отразява съдържанието на дисертационния труд. В края на автореферата има резюмета на английски и на италиански езици.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд "ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕТО НА BALTIC DRY INDEX ПРИ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ОБЩОДОСТЪПНИ ОСРЕДНЕНИ ДАННИ" е завършен научен труд с постигнати научно-приложни и приложни приноси. Докторантът има нужните качества за присвояване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото приложение.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на инж. Иглика Красиминова Иванова-Славова образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)“ към професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

08 август 2022 г.
гр. Варна

Изготвил рецензията :.....
(проф. д-р инж. Юрий Дачев)